



พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน

พ.ศ. ๒๔๙๔

ในพระปรมาภิไธย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

ธานีนิวัต กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๔

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนขึ้นเพื่อ  
สวัสดิภาพของเด็กและเยาวชน

พระมหากษัตริย์ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา  
จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ  
จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก  
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในท้องที่ใดที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนเบ็ดเตล็ด  
การแล้ว บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีข้อ  
ความแย้งหรือขัดต่อกันแห่งพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับ  
ในท้องที่นั้นในส่วนที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลอายุเกินกว่าเจ็ดปีบริบูรณ์  
แต่ยังไม่เกินกว่าสิบสี่ปีบริบูรณ์

“เยาวชน” หมายความว่า บุคคลอายุเกินกว่าสิบสี่ปี  
บริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่ให้หมายความ  
ถึงบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรส

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

“คดีธรรมดา” หมายความว่า คดีอื่น ๆ นอกจากคดีที่พิจารณาในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน

“ศาลคดีเด็กและเยาวชน” หมายความว่า ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ศาลคดีเด็กและเยาวชนประจำจังหวัด หรือแผนกคดีเด็กและเยาวชนในศาลจังหวัดซึ่งจัดตั้งขึ้นตามความในพระราชบัญญัตินี้

“ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน” หมายความว่า ศาลคดีเด็กและเยาวชน ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเด็กและเยาวชน และศาลฎีกาแผนกคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามความในพระราชบัญญัตินี้

“สถานพินิจ” หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน

“คณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก” หมายความว่า คณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน

“พนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า พนักงานควบคุมและสอดส่องความประพฤติของเด็กและเยาวชนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

#### หมวด ๑

#### ศาลคดีเด็กและเยาวชน

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางขึ้นในจังหวัดพระนครภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ และจะเปิดดำเนินการได้เมื่อใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้จัดตั้งแผนกคดีเด็กและเยาวชนขึ้นในศาลจังหวัดทุกศาล แผนกคดีเด็กและเยาวชนในศาลจังหวัดใดจะเปิดดำเนินการได้เมื่อใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

ให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางมีเขตอำนาจตลอดจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี และให้แผนกคดีเด็กและเยาวชน

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

ในศาลจังหวัดมีเขตอำนาจเช่นเดียวกับศาลที่ตั้งแผนกคดีเด็กและ  
เยาวชนนั้น

ให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนเป็นศาลยุติธรรมชั้นต้นตาม  
พระราชธรรมนูญศาลยุติธรรม

มาตรา ๗ ถ้าจะตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนประจำจังหวัดชั้น  
ในจังหวัดใด ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ ซึ่งจะต้องระบุเขต  
อำนาจของศาลนั้นไว้ด้วย

ในกรณีที่ตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนประจำจังหวัดชั้นใน  
จังหวัดที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เปิดดำเนินการแผนกคดีเด็ก  
และเยาวชนในศาลจังหวัดชั้นตามความในมาตรา ๖ แล้ว ให้  
แผนกคดีเด็กและเยาวชนในศาลจังหวัดที่ตั้งอยู่ในเขตอำนาจ  
ของศาลคดีเด็กและเยาวชนประจำจังหวัดนั้นเลิกดำเนินการและ  
ให้โอนบรรดาคดีที่ค้างพิจารณามาพิจารณาพิพากษาในศาลคดี  
เด็กและเยาวชนประจำจังหวัด

มาตรา ๘ ศาลคดีเด็กและเยาวชนมีอำนาจเช่นเดียวกับศาล  
จังหวัด ในคดีดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔

(๑) คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำการอัน  
กฎหมายบัญญัติเป็นความผิด และคดีอาญาที่มีข้อหาว่าบุคคล  
อายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไปแต่ยังไม่เกินกว่ายี่สิบปีกระทำการ  
อันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ซึ่งศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดี  
ธรรมดาได้โอนมาตามความในมาตรา ๕ ในกรณีเช่นว่านี้ให้ถือว่า  
บุคคลนั้นเป็นเยาวชนเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๒) คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใดๆ  
ในทางศาลเกี่ยวแก่ผู้เยาว์ ซึ่งจะต้องบังคับใช้ประมวลกฎหมาย  
แพ่งและพาณิชย์มาตรา ๒๗ มาตรา ๑๕๒๐ มาตรา ๑๕๒๓ มาตรา  
๑๕๒๗ มาตรา ๑๕๒๘ มาตรา ๑๕๒๙ มาตรา ๑๕๓๖ มาตรา ๑๕๓๘

(๖) มาตรา ๑๕๔๖ มาตรา ๑๕๔๗ มาตรา ๑๕๕๒ มาตรา ๑๕๕๖  
มาตรา ๑๕๖๑ มาตรา ๑๕๖๒ มาตรา ๑๕๖๔ มาตรา ๑๕๖๕ มาตรา  
๑๕๖๖ มาตรา ๑๕๖๗ มาตรา ๑๕๗๔ มาตรา ๑๖๑๐ มาตรา ๑๖๑๑  
และมาตรา ๑๖๕๒

(๓) คดีที่ศาลจะต้องพิพากษาหรือสั่งเกี่ยวกับตัวเด็กและ  
เยาวชน ตามบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการประถมศึกษา  
กฎหมายว่าด้วยการควบคุมเด็กและนักเรียน และกฎหมายอื่นๆ  
ซึ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลคดีเด็กและเยาวชน

มาตรา ๕ ในกรณีที่บุคคลอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไปแต่ยังไม่เกินกว่ายี่สิบปี ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรสกระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาเห็นว่าร่างกายหรือจิตใจของบุคคลผู้นั้นยังมีสภาพเช่นเดียวกับเยาวชนก็ให้ศาลนั้นมีอำนาจสั่งให้โอนคดีไปพิจารณาในศาลคดีเด็กและเยาวชนที่มีอำนาจ

มาตรา ๑๐ ในท้องที่ที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนเปิดดำเนินการแล้ว ห้ามมิให้ศาลชั้นต้นอื่นใดในท้องที่นั้นพิจารณาพิพากษาคดีอาญาหรือคดีแพ่งซึ่งอยู่ในอำนาจศาลคดีเด็กและเยาวชน

ถ้าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาร่วมกับบุคคลอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป หรือบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะแล้ว ด้วยการสมรส ให้แยกพิจารณาพิพากษาเด็กหรือเยาวชนในศาลคดีเด็กและเยาวชน เว้นแต่ศาลเช่นว่านั้นจะได้พิจารณาเห็นสมควร และมีคำสั่งให้ร่วมการพิจารณาพิพากษาในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา ในกรณีที่ศาลธรรมดาเป็นผู้พิจารณาพิพากษาเด็กหรือเยาวชน ให้ศาลธรรมดามีอำนาจดำเนินการลงโทษและใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามที่บัญญัติไว้ใน

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

พระราชบัญญัตินี้และในกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและ  
เยาวชน

มาตรา ๑๑ คดีที่พิจารณาในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็ก  
และเยาวชนอยู่แล้วนั้น ให้ศาลนั้นคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษา  
ต่อไปจนเสร็จสำนวน แม้ว่าในระหว่างพิจารณาจำเลยจะมีอายุ  
ครบสิบแปดปีบริบูรณ์หรือยี่สิบปีบริบูรณ์หรือบรรลุนิติภาวะแล้ว  
ด้วยการสมรสแล้วแต่กรณี และถ้าจะมีอุทธรณ์หรือฎีกาก็ให้  
ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเด็กและเยาวชนหรือศาลฎีกาแผนกคดีเด็ก  
และเยาวชนเป็นผู้พิจารณาพิพากษา และมีอำนาจลงโทษหรือใช้  
วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนเสมือนหนึ่งจำเลยยังเป็นเยาวชน  
อยู่

มาตรา ๑๒ การพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดี  
คดีธรรมดาและศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนนั้นให้  
เป็นอันใช้ได้ แม้ความจริงจะปรากฏในภายหลังว่าข้อเท็จจริง  
ในเรื่องอายุหรือการบรรลุนิติภาวะด้วยการสมรสของบุคคลที่  
เกี่ยวข้องจะผิดไป ซึ่งถ้าปรากฏเสียแต่ต้นจะเป็นเหตุให้ศาลนั้น ๆ  
ไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาก็ตาม

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

ถ้าความจริงดังกล่าวในวรรคก่อนปรากฏขึ้นในระหว่างพิจารณา ไม่ว่าในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา ให้ศาลนั้น ๆ โอนคดีไปยังศาลที่มีอำนาจเพื่อพิจารณาพิพากษาต่อไป

มาตรา ๑๓ ศาลคดีเด็กและเยาวชนทุกศาลให้มีผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบตามจำนวนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นสมควร

มาตรา ๑๔ ให้มีอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางหนึ่งคน และให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าศาลในศาลคดีเด็กและเยาวชนประจำจังหวัดศาลละหนึ่งคน

ในกรณีที่จัดตั้งแผนกคดีเด็กและเยาวชนขึ้นในศาลจังหวัด ให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเด็กและเยาวชนหนึ่งคน และเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเด็กและเยาวชนเป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชน

เมื่อดำเนนงอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางว่างลง หรือเมื่ออธิบดีศาลไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔

ยุติธรรมจะกำหนดให้ผู้พิพากษานายหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนชั่วคราวก็ได้

เมื่อตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนว่างลง หรือเมื่อผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ ให้ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลหรือในแผนกนั้นเป็นผู้ทำการแทนชั่วคราว

มาตรา ๑๕ อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชน จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นจากข้าราชการตุลาการสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ซึ่งมีอรรถาศัยและความประพฤติเหมาะสมที่จะปกครองและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชน

ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนจะเป็นผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นอนศาลใดศาลหนึ่งด้วยก็ได้

มาตรา ๑๖ อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับอธิบดีผู้พิพากษาและข้าหลวงยุติธรรม ตามที่บัญญัติไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และในกรณีที่เห็นสมควรจะมอบให้ข้าหลวงยุติธรรมปฏิบัติหน้าที่แทนก็ได้

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔

อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางเป็นผู้รับผิดชอบในงาน  
ของศาลคดีเด็กและเยาวชนที่ราชอาณาจักร

อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางเป็นผู้รับผิดชอบในงาน  
ของสถานพินิจ สำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครอง  
เด็ก ตลอดจนโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน  
และหน่วยราชการบรรดาที่จะได้จัดตั้งขึ้นให้อยู่ในความรับผิดชอบ  
ของอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ในการปฏิบัติหน้าที่  
ตามความในวรรคนี้ ให้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางมี  
ฐานะเสมือนอธิบดีตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบ  
ข้าราชการพลเรือน

ให้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางมีอำนาจออกใบ  
อนุญาตให้เอกชนจัดตั้งโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมหรือ  
สถานพยาบาลเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำการอัน  
กฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ในกรณีเช่นว่านี้ให้อธิบดีศาลคดี  
เด็กและเยาวชนกลางมีอำนาจควบคุมดูแลโรงเรียนหรือสถาน  
ดังกล่าวแล้ว และให้มีอำนาจที่จะเพิกถอนใบอนุญาตที่ได้ออก  
ให้แล้วได้ด้วย

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

มาตรา ๑๗ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

มาตรา ๑๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕ ศาลคดีเด็กและเยาวชนต้องมีผู้พิพากษาไม่น้อยกว่าสองคน และผู้พิพากษาสมทบอีกสองคน ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นสตรีหนึ่งคน จึงจะเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีได้เต็มอำนาจศาล

มาตรา ๑๙ อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนคนใดคนหนึ่งมีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม แต่ถ้ออธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนเห็นว่าคดีมีลักษณะอันสมควรจะสั่งให้ผู้พิพากษาสมทบหนึ่งคนนั่งพิจารณาร่วมกับตนเองหรือผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนเป็นองค์คณะก็ให้อำนาจสั่งได้ และให้องค์คณะเหล่านั้นมีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

มาตรา ๒๐ ผู้พิพากษาสมทบแห่งศาลคดีเด็กและเยาวชน  
จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นจากบุคคลซึ่งคณะ  
กรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ  
คัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และ  
ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ คือ

(๑) มีอายุไม่น้อยกว่าสามสิบปีบริบูรณ์

(๒) มีหรือเคยมีบุตรมาแล้ว หรือเคยทำงานเกี่ยวข้องกับ  
การสงเคราะห์ หรืออบรมเด็กมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

(๓) ได้รับการอบรมในเรื่องความมุ่งหมายของศาลคดีเด็ก  
และเยาวชนและหน้าที่ตุลาการมาแล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการ  
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการ  
ฝ่ายตุลาการสามัญได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ  
พลเรือนหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ เว้น  
แต่ในเรื่องพินความรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

บุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาสมทบนั้น ต้องมิใช่  
ข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภา หรือ  
ทนายความ

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

ผู้พิพากษาสมทบให้ดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้พ้นตำแหน่งไปแล้วให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอีกก็ได้

ก่อนเข้ารับตำแหน่ง ผู้พิพากษาสมทบจะต้องสาบานหรือปฏิญาณตัวต่อหน้าอธิบดีศาลหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนซึ่งตนจะเข้าสังกัด แล้วแต่กรณีว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมและรักษาความลับในราชการ

มาตรา ๒๑ ผู้พิพากษาสมทบเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำงานฝ่ายตุลาการตามความหมายของกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๒๒ ผู้พิพากษาสมทบพ้นจากตำแหน่งในกรณีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ออกตามวาระหรือขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ล้มละลาย

(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

(๖) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกเพราะขาดการปฏิบัติหน้าที่ตามเวลาที่กำหนดถึงสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

หรือเพราะกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุที่ข้าราชการฝ่ายตุลาการ  
อาจต้องถูกถอดถอนจากตำแหน่งได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ  
ข้าราชการฝ่ายตุลาการ

มาตรา ๒๓ ให้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง หรือ  
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชน แล้วแต่กรณี กำหนด  
เวรซึ่งผู้พิพากษาสมทบจะต้องปฏิบัติกร ผู้พิพากษาสมทบที่  
นั่งพิจารณาคดีเรื่องใดจะต้องพิจารณาคดีเรื่องนั้นต่อไปจนกว่าจะ  
เสร็จ เว้นแต่เจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น ในกรณีเช่น  
ว่านี้ให้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางหรือผู้พิพากษาหัวหน้า  
ศาลกำหนดให้ผู้พิพากษาสมทบคนอื่นเข้าปฏิบัติกรแทน

ผู้พิพากษาสมทบให้ได้รับค่าบ่วยการตามที่กำหนดในพระราช  
กฤษฎีกา

มาตรา ๒๔ ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบ  
ข้าราชการฝ่ายตุลาการมาใช้บังคับแก่อธิบดีศาลคดีเด็กและ  
เยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษาศาลคดีเด็ก  
และเยาวชน และข้าราชการฝ่ายตุลาการ

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔

มาตรา ๒๕ ให้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางมีฐานะ สิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้นตามที่ บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการและ กฎหมายอื่น

ให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนมีฐานะ สิทธิ และหน้าที่เช่นเดียวกับผู้พิพากษาหัวหน้าศาลชั้นต้นตามที่บัญญัติ ไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการและกฎหมาย อื่น

ให้ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนมีฐานะ สิทธิ และ หน้าที่เช่นเดียวกับผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ตามที่บัญญัติไว้ใน กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการและกฎหมายอื่น

มาตรา ๒๖ วิธีพิจารณาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา คดีเด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดี เด็กและเยาวชน

## หมวด ๒

### อัครธรม์

มาตรา ๒๗ คดีที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนได้พิพากษาหรือมี คำสั่งแล้วนั้น ให้อัครธรม์ไปยังศาลอัครธรม์ได้เหมือนอย่างคดี

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๔

ธรรมดาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความ เว้นแต่

(๑) กรณีศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งตามมาตรา ๕๗(๑) แห่งกฎหมายลักษณะอาญา

(๒) กรณีศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เขียน

(๓) กรณีศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ส่งไปควบคุมตัวไว้ยังสถานพินิจหรือสำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก

(๔) กรณีศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้กักขังไว้ไม่เกินสามปี

(๕) กรณีศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งตามมาตรา ๓๒

มาตรา ๒๘ ให้อธิบดีศาลอุทธรณ์จัดตั้งแผนกคดีเด็กและเยาวชนขึ้นในศาลอุทธรณ์แผนกเดียวหรือหลายแผนกตามความจำเป็น เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่มีการอุทธรณ์จากศาลคดีเด็กและเยาวชน

หมวด ๓

ฎีกา

มาตรา ๒๕ คดีที่ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเด็กและเยาวชนได้พิพากษาหรือมีคำสั่งแล้วนั้น ให้ฎีกาไปยังศาลฎีกาได้เหมือน

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔

อย่างคดีธรรมดาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณา  
ความ เว้นแต่กรณีที่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามความในมาตรา ๒๗

มาตรา ๓๐ ให้ประธานศาลฎีกาจัดตั้งแผนกคดีเด็กและ  
เยาวชนขึ้นในศาลฎีกาแผนกเดี่ยวหรือหลายแผนกตามความ  
จำเป็น เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่มการฎีกาจากศาลอุทธรณ์  
แผนกคดีเด็กและเยาวชน

#### หมวด ๔

การลงโทษ การเปลี่ยนโทษ และการใช้วิธีการ

สำหรับเด็กและเยาวชน

มาตรา ๓๑ ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนตาม  
พระราชบัญญัตินี้ ให้มีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน  
ดังต่อไปนี้แทนการลงโทษอาญาได้ คือ

(๑) เปลี่ยนโทษจำคุกหรือโทษกักกันเป็นการกักขัง  
เด็กและเยาวชน ซึ่งจะต้องกักขังในสถานที่ที่มีไว้เรือนจำ เป็น  
เวลาตามที่ศาลกำหนด แต่อย่าให้เกินกว่าเวลาที่เด็กหรือ  
เยาวชนนั้นมอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

(๒) เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวเด็กและเยาวชนไปยังโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมเด็กเป็นเวลาตามที่ศาลกำหนด แต่อย่าให้เกินกว่าเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมียุทธบริบูรณ์

(๓) เปลี่ยนโทษปรับเป็นการเขย็นต่อหน้าศาลไม่เกินสิบสองที

หลักเกณฑ์วิธีกักขังและการเขย็นเด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามกฎกระทรวง

ในกรณีที่ศาลเห็นว่าควรจะควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ภายหลังที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมียุทธบริบูรณ์แล้ว ให้ศาลระบุในคำพิพากษาให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปจำคุกไว้ในเรือนจำตามเวลาที่ศาลกำหนด

มาตรา ๓๒ การกำหนดเวลากักขังเด็กหรือเยาวชนและการส่งเด็กหรือเยาวชนไปยังโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมนั้น ศาลจะพิจารณากำหนดแต่เพียงระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ซึ่งภายในระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูงดังกล่าวแล้ว ศาลจะปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไปโดยปราศจากเงื่อนไขหรือภายใต้เงื่อนไขใด ๆ ดังต่อไปนี้ก็ได้ คือ

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔

(๑) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่หรือ  
ท้องที่ใด ๆ อันจะจูงใจให้เด็กหรือเยาวชนประพฤตินั้น เช่น  
โรงหญิงโสเภณี สถานที่ที่เล่นการพนัน สถานที่สุบผ่น หรือ  
จำหน่ายของมีนเมา

(๒) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนออกจากสถานที่อยู่อาศัย  
ในเวลาค่ำคืน เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็น

(๓) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนคบหาสมาคมกับบุคคล  
หรือประเภทบุคคลที่ศาลเห็นไม่สมควร

(๔) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนกระทำการใด ๆ อันจะ  
จูงใจให้เด็กหรือเยาวชนนั้นประพฤตินั้น

(๕) ให้เด็กหรือเยาวชนไปรายงานตัวต่อศาลหรือพนักงาน  
คุมประพฤติเป็นครั้งคราว

(๖) ให้เด็กหรือเยาวชนไปศึกษาหรือประกอบอาชีพ  
เป็นกิจจะลักษณะ

ในกรณีที่ศาลกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา  
นี้ พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจสอดส่องด้วย

ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังที่  
ศาลกำหนดไว้ ศาลมีอำนาจออกหมายเรียกหรือหมายจับเด็ก  
หรือเยาวชนนั้นมาตักเตือน หรือส่งเด็กหรือเยาวชนนั้นไปกักขัง

ตอนที่ ๔๓ เล่ม ๖๘ ราชกิจจานุเบกษา ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔

หรือส่งตัวไปยังโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมเป็นระยะเวลาไม่เกินกำหนดเวลาที่เหลืออยู่ก็ได้

มาตรา ๓๓ ในการรอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษตามกฎหมายลักษณะอาญานั้น ให้ศาลคดีเด็กและเยาวชนมีอำนาจสั่งรอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษเด็กหรือเยาวชนแม้ว่า

- (๑) เด็กหรือเยาวชนนั้นได้เคยถูกศาลพิพากษาว่าได้กระทำผิดมาแล้ว
- (๒) โทษอาญาที่ควรจะลงแก่เด็กหรือเยาวชนนั้นเป็นโทษอาญาประเภทอื่นนอกจากโทษจำคุก
- (๓) ในกรณีที่เป็นโทษจำคุก กำหนดโทษจำคุกจะมากกว่าสองปี

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่ชำระค่าปรับ ห้ามมิให้ศาลสั่งจำคุกเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมในสถานพินิจ สำนักงานของคณะกรรมการพินิจและคุ้มครองเด็ก โรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรม เป็นกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปี

## หมวด ๕

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๕ กติกาที่อยู่ในอำนาจศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็ก และเยาวชนที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลที่พิจารณาคดีธรรมดาในขณะที่เปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนนั้น ให้ศาลที่พิจารณาคดีธรรมดาชั้นพิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จ แต่ถ้าศาลที่พิจารณาคดีธรรมดาเห็นสมควร จะให้โอนคดีนั้นไปให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนพิจารณาพิพากษา ก็ให้โอนไปได้.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี